



AGENDA LOCALĂ A ANTREPRENORULUI DIN ORHEI

Această publicație a fost produsă cu suportul financiar al Uniunii Europene.

Conținutul acesteia aparține A.O. Agenției Regionale de Dezvoltare Durabilă Orhei și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene.



CONTACT 



AGENDA LOCALĂ A ANTREPRENORULUI DIN ORHEI



Această publicație a fost produsă cu suportul financiar al Uniunii Europene. Conținutul acesteia aparține A.O. Agenției Regionale de Dezvoltare Durabilă Orhei și nu reflectă neapărat punctul de vedere al Uniunii Europene.

CUPRINS:

Introducere	2
1. ANTREPRENORIATUL – O OPȚIUNE DE CARIERĂ PROFESIONALĂ	4
2. LANSAREA ȘI ÎNREGISTRAREA UNEI AFACERI	8
3. DEZVOLTAREA AFACERII	13
4. IMPOZITAREA	26
5. OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ	26
6. SERVICII DE CONSULTANȚĂ ȘI INFORMAȚIE ÎN REGIUNE	28
7. ACCESUL LA FINANȚARE	31
8. ALTE PROGRAME DE ASISTENȚĂ ÎN AFACERI	34

Introducere

IMM-urile se definesc ca fiind întreprinderi mici și mijlocii întreprinderile care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) au un număr mediu anual de salariați de până la 250;
- b) realizează o cifră anuală de afaceri (venituri din vânzări) de până la 50 de milioane de lei sau dețin active totale (active imobilizate și active circulante) de până la 50 de milioane de lei, conform ultimei situații financiare aprobate.

Rolul și importanța IMM-urilor decurg din următoarele trăsături ale acestora:

- ocupă peste 98% din totalul întreprinderilor pe țară;
- oferă noi locuri de muncă;
- sunt flexibile la cererea și oferta de pe piață;
- stimulează concurența;
- transferuri esențiale în bugetul național;
- o întreprindere mică poate constitui punctul perfect de pornire în lansarea unui nou produs sau serviciu.

Extinderea sectorului unităților mici și mijlocii constituie un element cheie pentru dezvoltarea economică și diminuarea sărăciei. Întreprinderile mici și mijlocii (IMM) contribuie direct la reducerea șomajului, la asigurarea pieței cu produse și servicii. Prin urmare, dezvoltarea acestui sector economic necesită o atenție deosebită.

Agenția Regională de Dezvoltare Durabilă Orhei în cadrul proiectului "Centrul de Suport în Afaceri Orhei - promotor al dezvoltării businessului mic și mijlociu" finanțat de Uniunea Europeană și cofinanțat de Suedia prin intermediul Fundației Est-Europene, a elaborat Agenda Locală a Antreprenorului din Orhei.

Agenda Locală a Antreprenorului se adresează agenților economici din regiune cât și persoanelor fizice, care intenționează să lanseze o afacere și are drept scop facilitarea dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii din regiune prin oferirea informației utile și necesare pentru lansarea și dezvoltarea afacerii.

Agenda conține răspunsuri la următoarele întrebări:

- Noțiuni de antreprenor și antreprenoriat
- Formele activității de antreprenoriat
- Primul pas în inițierea afacerii
- Unde urmează de adresat pentru a înregistra o afacere?
- Unde se pot obține actele permise pentru lansarea afacerii?
- Care sunt instituțiile financiare, care oferă împrumuturi?
- Care sunt tipurile și taxele de impozitare?
- Care sunt instituțiile care oferă sprijin în vederea ocupării forței de muncă și prevenirea șomajului?
- Care sunt serviciile de consultanță disponibile în regiune?

1. ANTREPRENORIATUL – O OPȚIUNE DE CARIERĂ PROFESIONALĂ

Antreprenor - omul care își asumă riscul în contextul organizării unei întreprinderi noi, creării unui produs/ serviciu nou, este un inovator, manifestă inițiativă, investește mijloace, aplică aptitudini și își asumă responsabilitatea pentru posibilele insuccese, cu scopul de a face bani și a își satisface interesul personal, respectând legea.

Antreprenorul trebuie să fie o persoană:

- Independentă și cu multă inițiativă;
- Creativă, inventivă, cu capacități bune de planificare;
- Ambițioasă, hotărâtă în reușită;
- Curajoasă, capabilă de a învăța din eșecuri și de a își asumă riscuri;
- Perseverentă, puternică și rapidă în luarea deciziilor;
- Flexibilă, ușor adaptabilă la diverse schimbări;
- Descurcăreață și activă în rezolvarea problemelor și găsirea soluțiilor;
- Responsabilă și optimistă;
- Clară în exprimare, cu putere de convingere;
- Sociabilă și bună ascultătoare;
- Realistă și cu încredere în forțele proprii;
- Să dispună de gândire pozitivă;
- Receptivă la noi provocări, etc

Respectiv un **antreprenor** de succes are următoarele caracteristici:

- Este motivat de a obține succese în viață;
- Are încredere în propriile forțe;

- Este o fire independentă și cu multă inițiativă;
- Este perseverent în acțiunile sale și nu cedează în fața primelor dificultăți apărute;
- E ascultător și cooperant.

Antreprenoriatul – o activitate de fabricare a producției, executare a lucrărilor și prestare a serviciilor, desfășurată de cetățeni și de asociațiile acestora în mod independent, din proprie inițiativă, în numele lor, pe riscul propriu și sub răspunderea lor patrimonială, cu scopul de a asigura o sursă permanentă de venit (Legea RM „Cu privire la antreprenoriat și întreprinderi Nr. 845 din 03.01.1992).

Formele activității de antreprenoriat, activitatea de antreprenoriat poate fi practică sub următoarele forme organizatorico-juridice:

- întreprindere individuală;
- societate în nume colectiv;
- societate în comandită;
- societate pe acțiuni;
- societate cu răspundere limitată;
- cooperativă de producție;
- cooperativă de întreprinzător;
- întreprindere dearendă;
- întreprindere de stat și întreprindere municipal.

Întreprinzător individual (Î.I.) - persoană fizică cu capacitate de exercițiu deplină, care practică activitate de întreprinzător în nume și pe risc propriu, fără a constitui o persoană juridică, și este înregistrată în modul stabilit de lege. N.B. Legea 220/2007 - specifică pentru următoarele domenii: afaceri de familie, artizanat, agricultură, educație;

- **Avantaje Î.I.** cost redus de inițiere și puține formalități de înregistrare, independență în luarea deciziilor, capital minim de lucru, toate profiturile revin proprietarului.
- **Dezavantaje Î.I.** răspundere nelimitată față de datorii, lipsa de continuitate a afacerii în absența proprietarului, dificultate în ceea ce privește mobilizarea de capital.

Gospodăria țărăneasă (G.Ț.) este o întreprindere individuală, bazată pe proprietate privată asupra terenurilor agricole și asupra altor bunuri, pe munca personală a membrilor unei familii (membri ai gospodăriei țărănești), având ca scop obținerea de produse agricole, prelucrarea lor primară, comercializarea cu preponderență a propriei producții agricole. N. B. Legea privind gospodăriile țărănești (de fermier) Nr.1353-XIV din 03.11.2000; Are aceleași avantaje și dezavantaje ca și în cazul Î.I.

Societatea cu răspundere limitată (S.R.L.) este societatea comercială cu statut de persoană juridică al cărei capital social este divizat în părți sociale conform actului de constituire și ale cărei obligații sunt garantate cu patrimoniul societății. N. B. Legea privind societățile cu răspundere limitată Nr. 135 din 14.06.2007 și Codul Civil (art. 145-155); Domenii de aplicare: producere, prestări servicii, turism etc.

- **Avantaje S.R.L.** formalitățile pentru întemeiere sunt puține; cheltuielile pentru înregistrare sunt relativ reduse, statutul legal este bine definit; riscuri financiare mai mici; conducere relativ simplă; răspunderea asociaților este limitată.

- **Dezavantaje S.R.L.** existența obligatorie a capitalului social (sau inițial) minim de 5400 lei, posibilitatea apariției unor conflicte între asociați, ce pot duce la lichidarea societății, alegerea statutului juridic.

Societatea pe acțiuni (S.A.) este societatea comercială al cărei capital social este în întregime divizat în acțiuni și ale cărei obligații sunt garantate cu patrimoniul societății. N.B. Legea privind societățile pe acțiuni Nr. 1134 din 02.04.1997 și Codul Civil (art. 156-170); Domenii de aplicare: bancare, telecomunicații, comerț, asigurări, ș.a.

Cooperativa este asociația benevolă de persoane fizice și juridice, organizată pe principii corporative în scopul favorizării și garantării, prin acțiunile comune ale membrilor săi, a intereselor lor economice și a altor interese legale. N.B. Codul Civil (art. 171-178). Are aceleași avantaje și dezavantaje ca și în cazul S.N.C.

Primul pas în inițierea afacerii este:

- a) decizia de a înregistra propria întreprindere;
- b) identificarea unei idei viabile de afacere, ce produse sau servicii lipsesc în regiunea sau localitatea lor;
- c) care necesități sunt nesatisfăcute, sau prost satisfăcute;
- d) care sunt punctele slabe ale produselor sau serviciilor existente;
- e) tendințele macroeconomice (demografice, sociale, tehnologice etc.)

2. LANSAREA ȘI ÎNREGISTRAREA UNEI AFACERI:

2.1. IP „Agenția Servicii Publice”, Centrul Multifuncțional Orhei

Adresa: mun. Orhei, str. V. Lupu, 47
Program de lucru: luni-vineri: 08.00 - 17.00
Tel: 0235 20 042
Programare: 14 909, 0235 20 042
Email: anticamera@asp.gov
Web: www.asp.gov.md

Servicii prestate:

- Înregistrarea întreprinderilor și organizațiilor;
- Înregistrarea modificărilor în documentele de constituire;
- Înregistrarea datelor înscrise în registrul de stat;
- Perfectarea documentelor pentru înregistrarea întreprinderilor, modificărilor, consultații;
- Înregistrare, evaluare.

2.2. Direcția Deservire Fiscală Orhei, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru

Adresa: mun. Orhei, bd. M. Eminescu, 2, et. 5
Program de lucru: luni-vineri,
Tel: 0235 24 521
Email: www.fisc.md
Web: orheiddf@sfs.md

Serviciile prestate:

- Eliberarea/prelungirea patentei de întreprinzător;
- Acces avansat la informații despre contribuabil;
- Contul curent al contribuabilului;
- Certificatul privind lipsa sau existența restanțelor față de buget (CC 04 AE);

- Certificat de înregistrare în calitate de subiect impozabil cu accize;
- Comanda online a formularelor tipizate de documente primare cu regim special;
- Eliberarea Certificatului de atribuire a codului fiscal persoanelor cărora Codul fiscal este atribuit de către organul fiscal;
- Eliberarea confirmării veniturilor obținute în Republica Moldova de cetățenii republicii pentru a fi prezentate organelor abilitate peste hotarele țării;
- Eliberarea certificatului de atestare în calitate de plătitor TVA (în conformitate cu standardele Uniunii Europene);
- Consultații.

2.3. Direcția Pentru Statistică Orhei a Centrului Regional de Statistică Centru

Adresa: mun. Orhei , V. Lupu, 153
 Program de lucru: luni-vineri: 08.00-17.00
 Tel: 0235 21 300
 Web: www.statistica.md
 Email: orhei@statistica.gov.md

Serviciile prestate:

- Colectarea, verificarea rapoartelor statistice;
- Acordă la solicitarea persoanelor juridice informații existente în banca de informații;
- Oferă ajutor instructiv agenților economici din teritoriu în probleme de statistică și evidență;
- Acordă la solicitarea persoanelor juridice informații existente în banca de informații și registre statistice care se referă doar la aceste persoane;
- Oferă ajutor instructiv agenților economici din teritoriu în probleme de statistică și evidență.

2.4. Licențierea activității

2.4.1. Autoritatea de stat pentru licențiere: Camera de Licențiere

Adresa: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare,124
Program de lucru: luni-vineri: 08.00-17.00
Tel: 022 54 21 14
Email: licențiere@gov.md
Web: <http://www.asp.gov.md/>

2.5. Eliberarea autorizațiilor la nivel local

- Autorizațiile pentru desfășurarea comerțului cu amănuntul, alimentației publice, comercializării băuturilor alcoolice, berii și produselor din tutun sunt eliberate de primăriile localităților.
- Plasarea locului de comerț– primăriile localităților.

• Inspectoratul energetic teritorial Orhei

Adresa: or. Orhei, str. Vasile Lupu, 115,
Program de lucru: luni-vineri: 08.00-17.00
Pauza de masă: 12.00-13.00
Tel: 0235-20042, 0235-14909

• Centrul Multifuncțional Orhei

Adresa: mun. Orhei, str. V. Lupu 47
Program de lucru: luni-vineri: 08.00-17.00,
Tel: 0235 20 042, 0235 14 909

2.6. Băncile comerciale și instituțiile de microfinanțare

Serviciile prestate:

- Deschiderea contului bancar;
- Acordarea împrumuturilor.

→ **BC «MAIB » SA**



Adresa: mun. Orhei, str. V. Mahu, 127
Program de lucru: luni-vineri, 09.00-16.00
Telefon: 0235 22 590/ 0235 20 632
Email: aib@maib.md
Web: www.maib.md

→ **BC «Victoriabank» Grupul Banca Transilvania**



Adresa: mun. Orhei, str. V. Lupu, 42
Program de lucru: luni-vineri, 08.30-16.00
Telefon: 0235 32 258
Web: www.victoriabank.md

→ **BC «Moldindconbank» SA**



Adresa: mun. Orhei, str. V. Lupu, 38/A
Program de lucru: luni-vineri, 09.00-16.00
Telefon: 0235 22 637/ 22690
Web: www.moldindconbank.com

→ **BC «Fincombank» SA**



Adresa: mun. Orhei, bl. M. Eminescu, 1
Program de lucru: luni-vineri, 08.00-16.00
Telefon: 0235 277 32, 27612
Web: www.fincombank.com

→ **BC «Eximbank» SA**



Adresa:
Program de lucru:
Tel/Fax:
Email:
Web:

mun. Orhei, str. V. Lupu, 44
luni-vineri, 09.00-16.30
0235 32 147/32 150
orhei@eximbank.com
www.eximbank.com

→ **BC «Energbank» SA**



Adresa:
Program de lucru:
Tel/Fax:
Web:

mun. Orhei, str. V. Mahu, 137
luni-vineri, 08.30-16.00
0235 20 986
www.energbank.com

→ **BC «Euro-Credit- Banc» SA**



Adresa:
Program de lucru:
Tel/Fax:
Web:

mun. Orhei, str. C. Negruzzi
10A
luni-vineri, 08.15-16.15
022 500 200
www.ecb.md

3. DEZVOLTAREA AFACERII

3.1. Eliberarea actelor permissive.

3.1.1 Primăriile oraşului, comunelor, satelor:

Serviciile prestate:

- Notificarea activităţii de comerţ;
- Autorizaţia de construcţie;
- Autorizaţia de plasare a publicităţii exterioare;
- Certificat de urbanism.

➤ **Primăria municipiului Orhei**

Adresa: mun. Orhei, str. V. Mahu, 160
*Centrul de Informare și Prestări
Servicii, et. 1*

Program de lucru: luni – vineri, 08.00 – 17.00

Tel/Fax: 0235 21 954

Email: cips@orhei.md,
primaria@orhei.md

Web: www.orhei.md

➤ **Primăria com. Berezlogi**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00

Tel/Fax: 0235 67 535

Email: primariaberezlogi@mail.ru

➤ **Primăria com. Biești**

Program de lucru: luni – vineri, 08:00 –17:00,
pauză de masă: 12.00-13.00

Tel/Fax: 0235 45 238

Email: biestiprim@yahoo.com

➤ **Primăria sat. Bolohan**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 40 253
Email: primaria-bolohan@rambler.ru

➤ **Primăria sat. Brăviceni**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 51 238
Email: secretar@braviceni.md

➤ **Primăria sat. Bulăiești**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: tel.0235 92 238
Email: olegtureak@mail.ru

➤ **Primăria com. Chiperceni**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: tel. 0235 75 238
Email: primariachiperceni@gmail.com

➤ **Primăria com. Ciocîlteni**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 52 238
Email: primaria.ciocilteni@mail.ru

➤ **Primăria sat. Clișova**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 52 938
Email: primariaclișova@gmail.com

➤ **Primăria com. Crihana**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 69 236
Email: primariacrihana2011@yandex.ru

➤ **Primăria com. Cucuruzeni**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 66 236
Email: primariacucuruzeni@gmail.com

➤ **Primăria com. Donici**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 73 709
Email: primaria.donici@mail.ru

➤ **Primăria com. Ghetlova**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 61 238
Email: primariaghetlova2017@gmail.com

➤ **Primăria sat. Isacova**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 61 238
Email: primaria.isacova@gmail.com

➤ **Primăria com. Ivancea**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 43 236
Email: primariaivancea@mail.ru

➤ **Primăria com. Jora de Mijloc**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 55 238
Email: primariajorademijloc@mail.ru

➤ **Primăria com. Mălăiești**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 51 632
Email: primariamalaesti@yahoo.com

➤ **Primăria sat. Mitoc**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 41 238
Email: primariamitoc@gmail.com

➤ **Primăria com. Mîrzești**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 63 415
Email: primaria.mirzesti@mail.ru

➤ **Primăria com. Morozeni**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 57 300
Email: morozeni@gmail.com

➤ **Primăria sat. Neculăieuca**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 60 238
Email: primaria.neculaieuca@mail.ru

➤ **Primăria com. Pelivan**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 68 238
Email: primaria.pelivan@mail.md

➤ **Primăria sat. Peresecina**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 47 707
Email: prim.peresecina@gmail.com

➤ **Primăria com. Piatra**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 58 712
Email: comunapiatra2019@gmail.com

➤ **Primăria sat. Podgoreni**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 50 238
Email: primaria.podgoreni@mail.ru

➤ **Primăria com. Pohorniceni**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 57 236
Email: primariapohorniceni@gmail.com

➤ **Primăria com. Pohrebeni**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 65 238
Email: prim.pohrebeni@mail.ru

➤ **Primăria sat. Sămănanca**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 44 238
Email: primaria.samananca@mail.ru

➤ **Primăria com. Selişte**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 44 495
Email: pseliste@gmail.com

➤ **Primăria sat. Susleni**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 43 238
Email: comuna.susleni@gmail.com

➤ **Primăria com. Step-Soci**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 48 236
Email: primariastepsoci@mail.ru

➤ **Primăria sat. Teleşeu**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12-00-13-00
Tel/Fax: 0235 54 238
Email: primariateleseu@mail.ru

➤ **Primăria com. Trebujeni**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 56 805
Email: primariatrebujeni@mail.ru

➤ **Primăria com. Vatici**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 59 108
Email: vatici.primaria@gmail.com

➤ **Primăria sat. Vișcăuți**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 67 238
Email: primaria.viscauti@mail.ru

➤ **Primăria Zahoreni**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 50 700
Email: primaria.zahoreni@mail.ru

➤ **Primăria Zorile**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 69 536
Email: primaria-zorile@yandex.ru

➤ **Primăria com. Puținței**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 61 636
Email: primariaputintei@gmail.com

3.2. Alte instituții

→ ***Casa Națională de Asigurări Sociale***

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 22 548
Email: ctas.orhei@cnas.gov.md

→ ***Centrul de Sănătate Publică Orhei***

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 25333
Email: csporhei@mednet.md;
info@csporhei.md

Servicii prestate:

- Eliberarea autorizației sanitare de funcționare;
- Eliberarea avizului de selectare a terenului pentru construcție;
- Coordonarea proiectului de execuție, investigații.

→ ***Direcția Teritorială Pentru Siguranța Alimentelor***

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 21 640
Email: drsa.orhei@ansa.gov.md

Serviciile prestate:

- Autorizare sanitar-veterinară de funcționare;
- Autorizare sanitar-veterinară pentru mijloacele de transport;
- Bon de expertiză sanitar-veterinară;
- Certificare sanitar-veterinara;

- Certificarea fitosanitara pentru export sau reexport;
- Certificat de bună practică de fabricație (GMP) a medicamentelor de uz veterinar;
- Certificat de calitate a semințelor/buletinul de analiză a semințelor pentru uz intern;
- Certificat de calitate la exportul materialului săditor;
- Certificat de conformitate a calității fructelor și legumelor proaspete;
- Certificat de dezinfecție;
- Certificat de inofensivitate pentru produsele alimentare, inclusiv cele ambalate;
- Certificat de înregistrare al produsului farmaceutic de uz veterinar;
- Certificat de înregistrare oficială în domeniul siguranței alimentelor;
- Certificat de inspecție a calității cerealelor;
- Certificat de rasă al mătcii de albine;
- Certificat de valoare biologică;
- Certificat pentru materialul de înmulțire și cel săditor importat;
- Duplicatul certificatului fitosanitar pentru export sau reexport;
- Expertiză stării fitosanitare a loturilor de producere;
- Înregistrarea agenților economici care produc, prelucrează, comercializează semințe;
- Înregistrarea depozitului pentru păstrarea produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților;
- Înregistrarea mișcării animalelor;
- Înregistrarea operatorului din domeniul fitosanitar;
- Notificare privind comercializarea alcoolului etilic;
- Notificare privind importul semințelor neînregistrate în Catalogul soiurilor de plante;

- Notificare privind importul, exportul sau tranzitul produselor supuse supravegherii și controlului sanitar-veterinar, fitosanitar și de siguranță a alimentelor;
- Notificare privind importul/producerea produselor de uz fitosanitar și fertilizanților;
- Pașaport fitosanitar;
- Pașaport pentru animalul de companie;
- Pașaportul stupinei (prisăcii);
- Perfecționarea profesională a unui utilizator profesionist de produse de uz fitosanitar din categoriile de pericol 1 și 2 de toxicitate acută orală/dermală.

→ **Inspecția pentru Protecția Mediului Orhei**

Adresa: mun. Orhei, str. M. Forchii, 13
 Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
 pauză de masă 12.00-13.00
 Tel/Fax: 0235 27 551
 Email: ipmorhei@imp.gov.md

Serviciile prestate:

- Controlul protecției mediului;
- Actele permisibile sunt eliberate de către Agenția de Mediu.

→ **Agenția de Mediu, Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului**

Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
 Tel/Fax: 022 820 770/ 022 820 787
 Email: am@mediu.gov.md

Lista actelor permissive eliberate de Agenția de Mediu:

- Acord pentru exportul de plante;

- Permis/certificat CITES;
- Autorizație de mediu privind gestionarea deșeurilor;
- Autorizație pentru exportul/tranzitul deșeurilor.
- Acord de mediu.
- Autorizație de emisie a poluanților în atmosferă de la surse fixe;
- Autorizație de mediu pentru folosința specială a apei. Autorizație pentru tăieri în fondul forestier și în vegetația forestieră din afara fondului forestier. Aviz al expertizei ecologice de stat;
- Certificat de atribuire a cotei de pescuit comercial.

Acte emise de alte autorități la care Agenția de Mediu este implicată:

- Certificat de urbanism pentru proiectare;
- Autorizație de construire;
- Autorizație de desființare;
- Autorizație de schimbare a destinației construcțiilor și amenajărilor;

→ ***Inspectoratul de stat pentru supravegherea tehnică***

Adresa	mun. Orhei, bd. Eminescu Mihai, 2, (of.) 23
Program de lucru:	luni – vineri, 08.00–17.00,
Tel/Fax:	078 655 333
Email:	info@infodebit.md

Serviciile prestate:

- Stabilirea nivelului calitativ ce trebuie realizat prin proiectare și execuție pe baza documentelor normative, precum și a studiilor și cercetărilor efectuate;

- Obținerea certificatului de urbanism, autorizației de construire și avizelor prevăzute de lege;
- Prezentarea proiectelor pentru verificare și înlăturarea neregulilor depistate în urma verificării;
- Asigurarea verificării execuției corecte a lucrărilor de construcții prin responsabili tehnici atestați sau agenți economici de consultanță și autorii proiectelor, pe tot parcursul lucrărilor;
- Asigurarea recepției lucrărilor de construcții la terminarea lucrărilor și/sau la expirarea perioadei de garanție; întocmirea cărții tehnice a construcției și predarea acesteia către proprietar;
- Asigurarea expertizării construcțiilor de către experți tehnici atestați în cazurile în care la aceste construcții se execută lucrările prevăzute la art. 19 alin. (2).

→ ***Biroul Vamal Centru, Postul Vamal: (CENTRU)***

Adresa: mun. Chișinău, bd. Dacia 49/6
 Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
 pauză de masă: 12.00-13.00
 Tel/Fax: 022 53 59 77/ 02253 53 65
 Email: bv.centru@customs.gov.md;
sef.bv.centru@customs.gov.md

Serviciile prestate:

- Vămuirea mărfurilor;
- Eliberarea certificatelor de origine.

→ **Inspectoratul fiscal**

Adresa mun. Orhei, bd. M. Eminescu, 2.
Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 20 522
E-mail: fisc235@orhei.fisc.md
Pagina web: <http://www.fisc.md/>
Servicii fiscale electronice: <https://servicii.fisc.md/>
Monitorul fiscal: <http://monitorul.fisc.md/>

→ **Casa Națională de Asigurări Sociale**

Adresa mun. Orhei, str. Vasile Lupu, 113
Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00,
Tel/Fax: 0235 2548
Email: ctas.orhei@cnas.gov.md

4. IMPOZITAREA

4.1 Lista impozitelor și termenii de achitare: www.fisc.md

4.2 Consultații privind impozitarea:

- Inspectoratul Fiscal de Stat, Biroul de consultații mun. Orhei, bl. M. Eminescu, 2, et.5, tel. 0235-24521.

4.3 Consultații privind asigurările sociale:

- Casa Teritorială de Asigurări Sociale Orhei, mun. Orhei, str. V. Lupu, 153, tel. (235)20276.

4.4 Consultații privind asigurările medicale:

- Compania Națională de Asigurări în Medicină, Agenția Teritorială Orhei mun.Orhei, str.Negruzzi, 81, tel.0235-20265.

5. OCUPAREA FORȚEI DE MUNCĂ

5.1 Inspecția Teritorială de Muncă Orhei

Adresa: mun. Orhei, str. Maxim Gorki 13

Program de lucru: luni-vineri 08.00-17.00
pauza de masă: 12.00-13.00

zi de primire – luni

Tel: 0235 22 929, 0695 01 951

E-mail: itmorhei@im.gov.md

Serviciile prestate :

- Analizează riscurile, planifică și controlează respectarea de către angajatori a normelor de securitate și sănătate în muncă

- Cercetează, în modul stabilit de Guvern, accidente de muncă;
- Analizează riscurile, planifică și controlează respectarea dispozițiilor actelor normative în domeniul raporturilor de muncă referitoare la contractul individual de muncă și contractul colectiv de muncă; timpul de muncă și timpul de odihnă; retribuirea muncii; corectitudinea stabilirii, calculării și a plății indemnizației pentru incapacitate temporară de muncă cauzată de boli obișnuite sau de accidente nelegate de muncă, a indemnizației pentru prevenirea îmbolnăvirilor (carantină), a indemnizației pentru îngrijirea copilului bolnav.
- Acordă, la solicitare, consultanță în mod gratuit angajatorilor și salariaților în domeniul de competență;
- Examinează petițiile cetățenilor și sesizări parvenite de la unități economice, instituții și organizații.

5.2 Direcția Ocupării Forței de Muncă Orhei

Adresa: mun. Orhei , V. Lupu, 24
 Program de lucru: luni-vineri, 08.00-17.00
 pauza de masă: 12.00-13.00
 Tel: 0235 27690/21490
 Web: www.anofm.md

5.3 Căutarea și plasarea unui post vacant:

www.angajat.md
www.cariere.gov.md
www.joburi.md
www.piatamuncii.md

6. SERVICII DE CONSULTANȚĂ ȘI INFORMAȚIE ÎN REGIUNE

6.1. Centrul de Suport în Afaceri Orhei

Adresa: mun. Orhei, str. Vasile Lupu 13
Program de lucru: luni-vineri, 08.30-17.00
pauza de masă: 12.00-13.00
Tel: 069376012
E-mail: ardd.orhei@gmail.com
Web: www.csaorhei.md

Servicii prestate:

- Informare și consultanță în inițierea și dezvoltarea afacerii;
- Identificare și implementare a programelor de finanțare;
- Instruire antreprenorială, mentorat;
- Asistență în elaborarea planurilor de afaceri;
- Consultanța experților pe domenii de antreprenariat, contabilitate, legislația muncii, probleme fiscale, agricultura, etc.
- Asistență în asocierea pe domenii de activitate, etc.

6.2. Camera de Comerț și Industrie, filiala Orhei

Adresa: mun. Orhei, bd. M Eminescu, 11/58,
et.l
Program de lucru: luni-vineri, 09.00-17.00
Tel: 0235 24461/20461; 079609016
E-mail: orhei@chamber.md

Servicii prestate:

- Acordarea asistenței în dezvoltarea activității servicii informaționale, juridice, expertize, instruire, evaluarea patrimoniului.

6.3. Organizația regională Orhei a Federației Naționale a Fermierilor din Moldova

Adresa: mun. Orhei, str. V. Mahu, 141
Program de lucru: luni-vineri, 08.00-17.00
pauza de masă: 12.00-13.00
Tel: 076738391 - Victor Alexeev
E-mail: oro.fnfm@gmail.com

Servicii prestate:

- Consultații în domeniul agriculturii;
- Elaborarea microproiectelor.

6.4. Asociația Obștească „OrhConsInfo”

Adresa: mun. Orhei, str. V. Lupu, 34
Program de lucru: luni-vineri, 08.00-17.00
Tel: 023524955; 079935799
E-mail: grozavuvera@mail.ru
Web: <http://agrofarm.md>

Servicii prestate:

- Consultații în agrobusiness.
- Asistență în dezvoltare, consultanță pentru afaceri.

6.5. Asociația Obștească "Agroinfo Service Orhei"

Adresa: r-nul Orhei, s. Mitoc
Program de lucru: luni-vineri, 08.00-17.00
Tel: 41-2-43; 079049840 - Curchi Mihai
E-mail: curchimihai@mail.ru

Servicii prestate:

- Consultații în domeniul agriculturii;
- Consultații juridice și economice, marketing.

6.6. Asociația Obștească Crescătorilor de Bovine, Ovine și Caprine din raionul Orhei

Adresa: Raionul Orhei, s. Bolohan
Program de lucru: luni-vineri, 08.00-17.00
pauza de masă: 12.00-13.00
Tel: 023530013; 079548974
E-mail: condurgheorghev@gmail.com

Servicii prestate:

- Îmbunătățirea calității și competitivității producției de origine animalieră pe piața internă și externă;
- Ameliorarea șeptelului de animale prin procurarea materialului semincer de prăsilă.

6.7. Asociația Apicultorilor din raionul Orhei

Adresa: Or. Orhei, str. Iachir, 23/66
Program de lucru: luni-vineri, 08.00-17.00
pauza de masă: 12.00-13.00
Tel: 069200750
E-mail: singereanunicu@gmail.com

Servicii prestate:

- Promovarea activității din apicultură

7. ACCESUL LA FINANȚARE

➤ **Organizația pentru Dezvoltarea Antreprenoriatului (ODA)**



Adresă: mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare,134
Tel: + 373 (22) 29 57 41 (*Anticamera*)
Email: office@oda.md
Web: www.oda.md / www.odimm.md

- Programul Național „**START PENTRU TINERI: o afacere durabilă la tine acasă**”

Programul oferă suport antreprenorial și facilități extinse în vederea valorificării potențialului antreprenorial al tinerei generații (18-35 ani).

- **PARE 1+1; PARE 1+2**

Programul de Atragere a Remitențelor în Economie. Programul propune șansa unui viitor acasă pentru persoanele interesate să revină din străinătate și să inițieze o afacere.

- Programul „**FEMEI ÎN AFACERI**”

Programul este destinat femeilor care planifică să-și inițieze sau extindă afacerile, în special în zonele rurale și va acorda suportul pentru femeile antreprenoare la 2 etape diferite de dezvoltare a afacerii: (1) suport la inițierea afacerii; (2) suport pentru afacerile nou create.

- Programul de **Ecologizare a Întreprinderilor Mici și Mijlocii**

Promovarea, susținerea și dezvoltarea capacităților IMM pentru a adopta practici de ecologizare a proceselor de producere și prestare a serviciilor.

- Programul de **Internaționalizare a Întreprinderilor Mici și Mijlocii**

Este dedicat IMM care planifică să iasă la export, să se extindă pe piețe externe de desfacere și/sau să substituie importurile de produse/servicii în Republica Moldova.

- Programul de **transformare digitală a Întreprinderilor Mici și Mijlocii**

Reprezintă un set de activități cu o abordare complexă, prin intermediul cărora se propune acordarea de sprijin financiar nerambursabil, pentru asigurarea recuperării și creșterii capacității economice a participanților la Program prin facilitarea tranziției la comerțul electronic, achiziționarea de echipamente și softuri în scopul inovării și introducerii noilor tehnologii în procesul de transformare digitală, precum și în scopul eliminării sau minimizării riscurilor impuse de piață.

- Programul de **re tehnologizare și eficiență energetică a întreprinderilor mici și mijlocii**

Are drept scop sporirea gradului de performanță a întreprinderilor mici și mijlocii, înlocuirea echipamentelor/utilajelor tehnice ineficiente cu soluții tehnologice moderne și optimizarea costurilor de producere prin implementarea măsurilor de eficiență energetică.

- Programul de instruire continuă **„GESTIUNEA EFICIENTĂ A AFACERII” (GEA)**

- **FONDUL SPECIAL DE GARANTARE A CREDITELOR**

- **Subvenționarea participării agenților economici la expoziții și târguri naționale.**

La Program pot aplica întreprinderile mici și mijlocii, gospodăriile țărănești.

- **Centrul de Consultanță și Asistență în Afaceri**

Oferă oportunități de perfecționare profesională în domeniul inițierii, dezvoltării și extinderii afacerilor, promovând susținerea sectorului Întreprinderilor Mici și Mijlocii.

➤ **Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură**

Adresa: mun. Orhei, str. Ion Creangă
Program de lucru: luni – vineri, 08.00–17.00
pauză de masă: 12.00-13.00
Tel/Fax: 0235 33 291
Web: www.aipa.gov.md

Serviciile prestate:

- Subvenționarea producătorilor agricoli;
- Subvenționarea în avans.

8. ALTE PROGRAME DE ASISTENȚĂ ÎN AFACERI

- www.finantare.gov.md
- www.businessportal.md
- www.civic.md
- www.finantari.md
- www.ifad.md
- www.eef.md
- www.un.md
- www.granturi.md
- www.contact.md
- www.jnpga.md
- www.ses-bonn.de
- www.bas.md
- www.usaid.gov/moldova
- www.capmu.md
- www.cnfa.org
- www.pum.nl
- www.undp.md
- www.ebrd.com
- www.cca-ngo.org.md
- www.acsa.md

Pentru mai multe informații:

Centrul de Suport în Afaceri Orhei

mun. Orhei, Str. Vasile Lupu 13

Republica Moldova

Tel: 069376012

Email: csaorhei@gmail.com

Web: <https://csaorhei.md/>